

Мотивації навчання іноземної мови в умовах сьогодення

Мотивація навчання іноземної мови є однією з головних проблем методики викладання. Іноземна мова як навчальна дисципліна має ряд специфічних особливостей, і одна з них – це оволодіння іноземною мовою шляхом навчання спілкування. В умовах сьогодення актуальність вивчення іноземної мови не підлягає сумніву, оскільки нова політична обстановка, розширення міжнародного співробітництва і міжнародних контактів, вимагають від учнів більш глибокого знання іноземної мови.

Уже багато років фахівці – лінгвісти і нелінгвісти – погоджуються з тим, що оволодіння іноземною мовою студентів мусить розвивати у учнів уміння вільно користуватися іноземною літературою у своїй галузі знань, а також спілкуватися іноземною мовою у певних ситуаціях (головним чином професійних) [1, с. 62].

Як відомо, мотивація (від lat. «*movere*») – спонукання до дії, динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, який керує поведінкою людини, визначає його спрямованість, організованість, активність та усталеність; здібність людини задовольняти свої потреби у дії.

Згідно з визначенням С.У. Гончаренка, мотивація – це “ система мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки ”. На його думку, “ як мотиви можуть виступати: уявлення й ідеї, почуття й переживання, що виражають матеріальні або духовні потреби людини. Одна й та сама діяльність може здійснюватись з різних мотивів ” [2, с. 217].

В умовах сьогодення особливою популярністю користується теорія «цілеспрямованої мотивації» Р. Гарднера, який визначає дві орієнтації щодо вивчення мови:

1) *інструментальну*, яка пов’язана з бажанням того, хто навчається, вивчити мову задля досягнення своєї мети, наприклад, складання іспиту, кар’єрне зростання і т. ін.;

2) *інтегративну*, яка пов’язана з бажанням того, хто навчається, вивчити мову через високе позитивне особистісне ставлення до цієї мови, народу, який нею спілкується, культури тощо [7].

3. Дорней аналізує феномен мотивації навчання іноземній мові з позиції виокремлення трьох рівнів, які включають у себе цілий ряд факторів мотивації, а саме:

1) рівень мови (культура, суспільство, практична важливість мови);

2) рівень студента (самоефективність, впевненість у собі, орієнтація на результат);

3) рівень навчальної ситуації (вплив особистості викладача, його поведінки, стилю викладання, вплив методів і прийомів навчання, а також вплив групової динаміки) [6, с. 273–284].

Дослідники Г. Крукс і Р. Шмідт визначають чотири основні рівні мотивації в процесі вивчення іноземної мови: 1) мікрорівень, 2) рівень роботи в класі, 3) навчальної програми та 4) рівень, пов'язаний із зовнішніми факторами. Вони застосовують принципи «очікуваності результату» та «самостійності» в поясненні теорії мотивації у навчанні [5, с. 469–512].

Як показує дослідження Г. М. Гремитських традиційним для студентів немовних спеціальностей є низький рівень *лінгвопізнавальної мотивації*, що свідчить про цілком зрозумілу відсутність у майбутніх фахівців інтересу до лінгвістичних проблем. Проте, потенціал цього мотиву в активізації діяльності вивчення іноземної мови є значним, а тому педагогові слід подбати про створення умов для його формування [3, с. 163].

Отже, виходячи з вищевикладеного, ми дійшли висновку, що безперервні звернення учених і працівників школи до досліджуваної проблеми передбачають пошук нових ідей, спонукань, мотивів, що підвищують ефективність мотивації навчання як основної складової оволодіння іноземною мовою учнів ЗОШ.

Література

1. Бородіна Г. І. Щодо проблеми формування стійкої мотивації до вивчення іноземної мови у студентів інженерних спеціальностей / Г. І. Бородіна // Вісник ХНУ. – № 22, 2013. – С. 59-66.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Гремитських Г. М. Змістові характеристики мотивації студентів немовних спеціальностей до вивчення іноземної мови / Г. М. Гремитських. – Запоріжжя : [Б. в.], 2009. – № 3 (56). – 479с.
4. Збірник Запорізького національного університету. – № 2(18), 2012. – С. 87-91.
5. Crookes G. Motivation: Reopening the Research Agenda / G. Crookes, R. Schmidt // Language Learning. – 1991. – № 41. – P. 469–512
6. Dornyei Z. Motivation and Motivating in the Foreign Language Classroom / Z. Dornyei // The Modern Language Journal. – 1994. – № 3. – P. 273–284.
7. Gardner R. C. Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitudes and Motivation/ Gardner R. C. – London : Edward Arnold, 1985. – 355 p.